

1/ 2016. számú Szakmai igazgatói utasítás

az ejtőernyőzésben általánosan követendő szabályokkal kapcsolatosan

I. Bevezetés

A Magyar Ejtőernyős Szövetség Képző Szervezete a magyar ejtőernyőzés szakmai érdekképviseleti szervezetének, az illetékes hatóság engedéllyel rendelkező képzéssel foglalkozó szervezeti egysége, amely tagjai, és a repülésbiztonság védelmének érdekében mindenkor a legkorszerűbb, a szakmaiságot leginkább képviselő, a világon és hazánkban tapasztalható trendeknek és gyakorlatnak megfelelően ajánlásokat közvetít a tagjai felé. Az utasítás indoka és értelme az, hogy a jogi környezet, amely az ejtőernyőzést szabályozza, sokszor nem egyértelmű, vagy nem kellőképpen szabályozott, továbbá a hatályos szakmai szabályozást jelentősen meghaladta az idő.

II. Általános rendelkezések

Jelen dokumentum utasításokat tartalmaz, de emellett mindenkor be kell tartani a jogszabályi, hatósági, illetve szabályozásbeli elvárásokat, amelyek a törvényekben, rendeletekben, hatósági intézkedésekben, és a 39. számú légügyi előírásban megjelennek. Az ajánlások minden esetben olyan esetekre vonatkoznak, amelyek a fentebb említett forrásokban nem jelennek meg, vagy nem egyértelmű az, hogy mit takar az adott rendelkezés, kikötve azonban azt, hogy semmilyen jogértelmezési funkciója nincs jelen dokumentumnak. Az utasítások betartása segíti a biztonságos ugrásvégrehajtás megvalósítását, megszegése pedig bomlasztja az ejtőernyős társadalom egységét. Az utasítások megszegése esetén, a MESZ Képző Szervezet eljár annak megszegőjével szemben és visszavonási eljárás keretein belül szankcionálja.

III. Definíciók

1. *Tanuló ejtőernyős.* Alapképzésben részt vevő, ejtőernyős képzettségi szinttel nem rendelkező ejtőernyős.
2. *Tanuló ejtőernyő felszerelés.* Megfelelő minősítéssel rendelkező gyártó (TSO v ETSO) által gyártott, tanuló ejtőernyősök ugrásainak végrehajtásához is ajánlott ejtőernyős rendszerek.
3. *Tandem ejtőernyős rendszerek.* Megfelelő minősítéssel rendelkező gyártó (TSO v ETSO) által tandemugrás végrehajtására gyártott, kettős hevederzetű ejtőernyős rendszerek, amelyeknél a két ugró egy fő-, és tartalék-ejtőernyő rendszert használnak.
4. *Tartalék-ejtőernyő.* Megfelelő minősítéssel rendelkező gyártó (TSO v ETSO) által, tervezett ejtőernyős ugrásokhoz gyártott másodlagos ejtőernyő.
5. *Tok-hevederzet rendszer.* Megfelelő minősítéssel rendelkező gyártó (TSO v ETSO) által gyártott, egybeépített tok és hevederzet, - a fő és tartalék-ejtőernyő kivételével - a nyitó rendszerrel, a fő- és tartalék ejtőernyőt befoglaló konténerekkel, felszakadó hevederekkel, RSL és egyéb rendszereivel, alkatrészeivel és részeivel egyetemben.
6. *Főejtőernyő.* Tervezett ejtőernyős ugrások végrehajtására gyártott fő ejtőernyő, a kupola, a zsinórzattal, a csúszólappal és a francia rapidszemmel, vagy softlink egyetemben.

7. *Mentőejtőernyő.* Megfelelő minősítéssel rendelkező gyártó (TSO v ETSO) által gyártott, csak vészhelyzethez, nem előre tervezett ugráshoz, életmentés céljaira viselt ejtőernyő rendszer.
8. *Alapvető karbantartás.* Az alapvető karbantartás körébe tartozik az ejtőernyőrendszer és részei érvényességének és állapot szerinti alkalmasságának vizsgálata minden hajtogatáskor.
11. *Karbantartás.* A felszerelések előírt karbantartása (ellenőrzés, átvizsgálás, szellőztetés, stb.), amelyet a hajtogatói felhatalmazással rendelkezők hajtanak végre a tartalék-ejtőernyő minden áthajtogatásakor.
12. *Felülvizsgálat.* A megfelelő engedéllyel rendelkező, felülvizsgálatra felhatalmazott személy által végzett előírt ellenőrző vizsgálat.
13. *Javítás.* Megfelelő minősítésű gyártó, vagy javító által végzett, előírások szerinti javítási folyamat.
14. *A földetérési forduló.* A földetérés előtti vízszintes sebesség növelése érdekében végrehajtott intenzív forduló. Kisforduló, a 180°-nál földetérési kisebb, intenzív forduló, amelyet sport, gyakorlási vagy tanulási céljából hajt végre az ugró. Nagyforduló, 180°-nál nagyobb, intenzív (swoop) földetérési forduló, amelyet gyakorlási, vagy verseny célból hajt végre az ugró.
15. *MESZ KSZ.* Magyar Ejtőernyős Szövetség Képző Szervezet

IV. Szakmai utasítás

1.1 Szakmai irányítás

4.1.1 Főoktatói megbízás

A Magyar Ejtőernyős Szövetség Képző Szervezet az illetékes hatóság képzési engedélyével rendelkezik, amelynek alapjául a Képzési Kézikönyv [KK] szolgál. A KK-ban megfogalmazott elveknek megfelelően a különböző képzési és szakterületek élére a Szakmai Igazgató főoktatókat nevez ki, az adott szakterület vezetésére, irányítására és ellenőrzésére.

Főoktatói megbízás kereteit a KK erre vonatkozó fejezete írja le, a főoktatókat a Szakmai Igazgató nevezi ki határozatlan időre. A megbízás visszavonásig érvényes.

4.1.2 Szakmai vezetői megbízás

Kizárólag azoknál a tagszervezeteknél folytatható ejtőernyős szakmai képzési tevékenység, ahol a szakmai feladatokat egy erre kinevezett felelős személy irányítja és adminisztratív kötelezettségeiknek eleget tesz.

Minden ejtőernyős szervezeti egységben az ott folyó ejtőernyős szakmai képzési tevékenység irányítására, ellenőrzésére, adminisztratív tevékenységének ellátására és a regisztrált tagjainak szakmai felügyeletére a Szakmai Igazgató szakmai vezetőt nevez ki. Szakmai vezető hiányában az adott szervezeti egység nem folytathat semmilyen ejtőernyős szakmai képzési tevékenységet. Ugyanazon személy maximum 2 szervezeti egység szakmai vezetését láthatja el.

A szakmai vezetőt a sportszervezet elnökének (alapszabályának értelmében a képviselőjére jogosultsággal) javaslata alapján –a Szakmai Igazgató nevezi ki.

A szakmai vezetői megbízás kereteit a KK erre vonatkozó fejezete írja le. A megbízás visszavonásig érvényes. A szakmai vezető kötelezettségeit, felelősségét, jogait szintén a KK erre vonatkozó fejezete részletezi. A szakmai vezető március-október között 15 napon túli, november-február közötti időszakban 30 napon túli távollétét köteles bejelenteni a Szakmai Igazgatónak és a szakmai vezető feltételeinek megfelelő helyettést kell megjelölnie, akinek a Szakmai Igazgató ideiglenes megbízást ad ki.

A szakmai vezetőnek nem kell az adott szervezeti egységben tagsággal rendelkeznie.

A szakmai vezető feladatai különösen:

Az egyesület keretein belül történő ejtőernyős alap- és továbbképzések. Ejtőernyős képzettségi szint megszerzéséhez, folyamatosságának fenntartásához szükséges ismeretmegszerző és megújító képzések szakmai szervezése és a tematikákban, kiképzési kézikönyvben meghatározottak betartása. Az indított tanfolyamokról nyilvántartást vezet, azok oktatóit kijelöli, tevékenységüket ellenőrzi. A szükséges okmányokat ellen jegyzi.

Az ejtőernyős bemutató szervezőjét kijelöli, tevékenységét ellenőrzi.

Az ugrásvezetőt kijelöli, tevékenységét ellenőrzi.

MESZ KSZ regisztrációs lap, MESZ KSZ képzettségi szint vizsga, bemutató engedély, oktatói vizsga, megszerzésével, vagy hosszabbításával kapcsolatban a szükséges feltételek meglétét ellenőrzi és a véleményezett jelentkezési lapot továbbítja.

A szakmai vezető köteles az alapfokú tanfolyamot eredményesen befejezett, de EJE A képzettségi szinttel nem rendelkező tanuló vizsgára való felkészítését felügyelni.

Felelős a szervezeti egység, vagy tagjai tulajdonában lévő, a MESZ KSZ engedélyén belül folytatott képzések során alkalmazott ejtőernyők nyilvántartásának vezetésért.

Az ejtőernyős szervezeti egységnél a MESZ KSZ tárgyév április 15-ig megtartandó éves ellenőrzés szempontjainak megfelelően a szükséges dokumentumokat előkészíti, az ellenőrzés során személyesen közreműködik.

2.1 Földetérési fordulók

Az ejtőernyős balesetek döntő többsége földetéréskor következik be, ezért a földetérés biztonságos kivitelezése érdekében az alábbiak szerint kell végrehajtani azt.

2.1.1 A földetérési fordulók végrehajtásának személyi feltételei

Kisfordulót az az ugró hajthat végre,

- aki, legalább EJE B képzettségi szinttel rendelkezik,
- akinek a szakmai vezetője az adott kupolával engedélyezte ezt és ugrókönyvébe bevezette,
- aki részt vett legalább egy kupolakezelői továbbképzésen, ahol a földetérési fordulók technikáját elsajátította, és ezt a továbbképzést végző oktató az ugrókönyvébe bejegyezte.

Nagyfordulót az az ugró hajthat végre,

- aki, legalább EJE C képzettségi szinttel rendelkezik,
- akinek a szakmai vezetője az adott kupolával engedélyezte ezt és az ugrókönyvébe bevezette,
- aki részt vett legalább egy kupolakezelői továbbképzésen, ahol a földetérési fordulók technikáját elsajátította, és ezt a továbbképzést végző oktató az ugrókönyvébe bejegyezte.

Nem kötelező kupolakezelői továbbképzésen részt vennie annak az ugrónak, aki a földetérési fordulók végrehajtásában már megfelelő tapasztalatokkal vagy EJE D képzettségi szinttel rendelkezik, és a szakmai vezető az ugrókönyvbe bevezette.

2.1.2 Az intenzív földetérési fordulók végrehajtásának gyakorlati feltételei

- csak kemény héjú bukósisakban hajtható végre, használata kötelező,
- 180°-nál nagyobb fordulók végrehajtásánál elektronikus, méter pontosságú magasságmérő használata kötelező,
- a földetérési területet és a felette elhelyezkedő légtérrel - a szükséges magasságig -, más feladatot végrehajtó ugróktól el kell különíteni,

- amennyiben a leszálláshoz pálya van kialakítva (swoop pálya) úgy annak földi méreteit úgy kell kialakítani, hogy tengelyirányban minimum 80, keresztirányban minimum 40 méter szabad terület legyen a kijelölt pályán kívül mindkét irányban.

2.1.3 Biztonsági előírások

Az ugrókat megfelelő lépcső kialakításával egymástól el kell különíteni. Az ugró, fordulójának irányát úgy kell meghatározni, hogy a megközelítésnél, a bal iskolakörön érkezőkkel egy irányból érkezzen. Ettől csak akkor lehet eltekinteni, ha ezt az oda érkező összes ugróval felszállás előtt egyeztette. Az ugrónak úgy kell megterveznie a megközelítést, hogy az a pálya hossz tengelyén nem mehet merőlegesen keresztül. Amennyiben két ugró egyszerre érkezik el fordulója kezdetéhez, úgy az alacsonyabban lévő ugrónak van elsőbbsége. A magasabban lévő ugró köteles megvárni, amíg az alacsonyabban lévő biztonságos távolságba nem kerül (elsüllyed), és ezután kezdheti meg saját fordulóját. Az indítási magasság 10%-ának elvesztése után az adott fordulót nem lehet végrehajtani.

A leszállás végrehajtása után a kijelölt leszállóterületet/pályát haladéktalanul el kell hagyni. A leszálló területen/pályán és a biztonsági sávon senki nem tartózkodhat, nem mehet keresztül, és azt a közönségtől el kell zárni.

Az ugró felszerelése olyan elektronikus biztosító készülékkel legyen ellátva, ami a forduló következtében megnövekvő süllyedési sebesség hatására nem aktiválódik.

Amennyiben az ugró olyan teljesítményű ejtőernyőt használ, amely lehetővé teszi a nyitóműszer aktiválási sebességének elérését (35 m/s), úgy a kifejezetten forduló céljából, alacsony magasságból (1500 m alatt) végzett ugrások végrehajtásakor swoop-ra alkalmas nyitóműszer használata javasolt.

V. Dokumentáció

3.1. Az ugrásvezetői napló vezetése

Az ejtőernyős ugrás alapvető dokumentuma az ugrásvezetői napló-tervtábla, amelynek vezetése minden ejtőernyős ugrás során az ugrásvezető feladataiban meghatározottak szerint kötelező.

A jóváhagyott tervtábla nem tartalmazza az ugrás helyszíne rovatot. A végrehajtott ugrások helyszínének pontos megállapítása érdekében, az alábbiakban részletezett módon kell az ugrásvezetői napló vezetését végezni:

- Az ugrásvezető a „Bejegyzések” megnevezésű rovatban tüntesse fel az ugrás megkezdése előtt az ugrás végrehajtásának helyét, amely általános esetben a repülőtér megnevezése, vagy ICAO kódja.
- Abban az esetben, ha a tervezett ugrás, és a felszállás helye eltér, úgy mindkét helyszínt fel kell tüntetni úgymint felszállás helye, ugrás helye.
- Amennyiben bemutató ugrás kerül végrehajtásra, úgy a bemutató engedélyező határozatban foglalt ugrási helyszínt kell feltüntetni.
- Amennyiben meghatározható névvel nem rendelkező ideiglenes ugróterületen kerül végrehajtásra az ugrás, úgy egyértelműen beazonosítható földrajzi megnevezést, vagy GPS koordinátát kell feltüntetni.

3.2. Okmányok vezetése

Az ejtőernyős ugrónak az ugrókönyvet kötelezően vezetni kell. A dokumentumot naprakészen tartani minden ugrónak érdeke, és felelőssége egyben. A tandemugráshoz és az alapfokú ejtőernyős

tanfolyamhoz használt felszerelések főejtőernyőjének dokumentumait úgy kell vezetni, hogy megállapítható legyen annak hajtogatója, illetve a végrehajtott ugrásszám.

Az ugrások során a fenti két dokumentumon kívül, az ugróterületen kell tartani a fő- és tartalék-ejtőernyő, tok-heveder rendszer és biztosító készülék egyedi azonosító dokumentumait, alkalmassági igazolását. Emellett a tartalék-ejtőernyő hajtogató lapját, a felszerelés műszaki szempontból való használhatóságának dokumentumait, az ejtőernyő harmadik személynek okozott károk megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítás meglétét igazoló dokumentumot.

3.3 Biztosítás

Az ejtőernyőzés fokozott veszéllyel járó tevékenység, amely a legnagyobb gondosság mellett is személyi sérüléshez, és/vagy anyagi kárhoz vezethet. Mind a személyi sérülés, mind az anyagi kár kialakulhat az ugrónál, de harmadik személy oldalán is.

A hatályos jogszabályok az ejtőernyő vonatkozásában harmadik személyeknek okozott kár megtérítésére alkalmas biztosítás, vonatkozó felelősségbiztosítás meglétét írja elő.

A MESZ KSZ a tevékenység üzésével összefüggésben felelőség biztosítás (oktatói felelőség biztosítás) megkötésével közreműködik a felhatalmazással rendelkező oktatók kártérítési felelősségvállalásában. A jogszabályoknak megfelelés, és a képzésben résztvevőknek nyújtott szolgáltatás keretében a MESZ KSZ a biztosítóval szerződést köt, amely kötvény alapján a képzésben résztvevők jelentősen kedvezőbb feltételek mellett jutnak hozzá a törvény által előírt biztosításhoz.

A MESZ KSZ által kötött, az ejtőernyő harmadik személynek okozott károk megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítása és az oktatói felelőség biztosítás, a MESZ KSZ képzési keretében nyújt biztosítási kockázatra fedezetet Magyarország területén, illetve kiegészítés esetén Európában. A Magyarországon kívül végrehajtott ugrások tekintetében az adott ország szabályait kell betartani. Abban az esetben, ha az adott ország elfogadja a MESZ által kötött biztosítást, akkor az alkalmas a kockázat fedezetére, amennyiben nem, akkor az adott országban erre biztosítást kell kötni.

A külföldi biztosító által külföldön kötött, de Magyarországra is érvényes biztosítás használható saját képzési körben, amennyiben a biztosítást megkötő személy a biztosítási kötvényt bemutatja a MESZ KSZ-nél.

Az extrém biztosítás egy jogszabály által elő nem írt biztosítás, amelynek megléte, érvényessége az ugró érdeke. 2009-óta az ejtőernyőzés extrém sportnak számít, így az ejtőernyőzéssel összefüggő balesetek során szerzett sérülések – az életmentő beavatkozás kivételével – térítés kötelesek a társadalombiztosítás felé. Az erre alkalmas biztosítási szerződést a MESZ KSZ minden évben megköti az arra legjobb ajánlatot tevő biztosítóval. A csoportos extrém biztosításhoz minden MESZ KSZ tag csatlakozhat, a biztosítási piacon elérhető egyéb hasonló biztosításokhoz viszonyított kedvezőbb áron. Az EJE képzettségi szinttel rendelkező ugrók számára a csatlakozás egy ajánlott lehetőség, azonban **a tanulóknak a megkötése kötelező.**

A tandempilótáknak, az ejtőernyő harmadik személynek okozott károk megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítás mellett minden utasukra ugrásonként utasbiztosítást kötelesek kötni. Azon tandempilóták esetében, akik e pontot megszegik, a MESZ KSZ visszavonja a kiadott tandempilóta/tandemoktató felhatalmazást.

VI. Üzembentartói elvárások

4.1. Üzemszervezés

Egy ugróterületen, egyazon időben csak egy ejtőernyős üzem folytatható. Ettől eltérni csak a szakmai igazgató engedélyével lehet.

Az üzem megkezdése előtt a MESZ KSZ részére az ugrásvezetőnek be kell jelentenie az ejtőernyős üzem megkezdését, illetve befejezését.

4.1.1 Általános rész

A Magyar Ejtőernyős Szövetség Képző Szervezet szervezésében történő ugrások levezetése, az ejtőernyős ugrások végrehajtása során, minden esetben be kell tartani a 39. sz LE előírásait, és az alábbi dokumentumokkal rendelkezni kell.

a) Ugrásszervezés

- ugrásvezetői napló-tervtábla,
- gépbeszállási névjegyzék,

b) Ugrók

- ugrókönyv,
- orvosi (LAP, vagy II. típus),
- ejtőernyő okmányok (főernyő törzskártya, vagy törzskönyv, tartalék-ejtőernyő, tok-heveder és biztosítókészülék törzskártya, tartalék-ejtőernyő hajtogató lap, az ejtőernyő harmadik személynek okozott károk megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítás igazolás),

Az ugrást szervező felelőssége:

- ellenőrizni az ugró okmányait, amely tartalmazza azt, hogy az ugró végrehajthatja az adott feladatot, az adott ejtőernyővel, és érvényes orvosi vizsgával rendelkezik,
- ellenőrizni a felszerelés érvényességét, a tartalék-ejtőernyőhajtogató érvényességét, plombáltságát és a kötelező biztosítás meglétét,

Az ugrások levezetésének alapvető dokumentuma az ugrásvezetői napló-tervtábla. A tervtáblában jelölni kell ugrókat.

Légiközlekedési esemény bekövetkezésekor, minden esetben a 123/2005. (XII. 29.) a légiközlekedési balesetek, a repülőesemények és a légiközlekedési rendellenességek szakmai vizsgálatának szabályairól GKM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, és értesíteni kell a jogszabályban előírtakon túl, az ugró illetékes Repülés Biztonsági Szervezetét, a légi jármű üzembentartóját, a szakmai igazgatót, és a MESZ főtitkárt is. Elérhetőség a www.skydive.hu oldalon található.

4.1.2 Különös rész

Nem a MESZ KSZ-hez tartozó magyar állampolgárok ugrása a KSZ képzés céljából szervezett ejtőernyős üzemein.

- a) Magyar állampolgár a vonatkozó magyar jogszabályok, rendeletek és utasítások – beleértve a MESZ KSZ előírásait - betartásával hajthat végre ejtőernyős ugrást és végezhet ejtőernyős tevékenységet a KSZ képzés céljából szervezett ejtőernyős üzemein.
- b) Csak azok az ugrók hajthatnak végre ejtőernyős ugrást a KSZ képzés céljából szervezett ejtőernyős üzemein, végezhetnek bármilyen ejtőernyős tevékenységet, akik a MESZ KSZ által kiadott dokumentumokkal rendelkeznek, vagy az üzembentartója és a MESZ Képző Szervezete kölcsönösen megállapodott a dokumentumok elfogadásáról.
- c) A MESZ KSZ képzés céljából szervezett ejtőernyős üzemein nem végezhet sem ejtőernyős ugrást, sem ejtőernyős tevékenységet, aki az engedélyeit, felhatalmazásait, jogosításait és egyéb előírt kötelezettségeit más-más üzembentartónál szerzi be/váltja ki.
- d) Rendelkeznie kell a jogszabályban előírt, az ejtőernyő harmadik személynek okozott károk megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítással és ejtőernyőzésre kiterjesztett extrém biztosítással, illetve baleset kivizsgálásra jogosult szervezettel kötött szerződéssel.
- e) Bármilyen engedélyhez kötött más tevékenység végzéséhez az illetékes vezetőoktató javaslata alapján a MESZ KSZ Szakmai Igazgató engedélye szükséges.

5.1. szolgálatok felelőssége

5.1.1 Ugrásvezető

5.1.1.1 Feltételek

- a) Ugrásvezetői szolgálatot az láthat el, aki érvényes ejtőernyős szakszolgálati engedéllyel, a szakmai igazgató által kiállított ugrásvezetésre jogosító igazolvánnyal és szakmai vezetőjének engedélyével rendelkezik.
- b) Ha az ugrásvezető nem az adott szervezeti egység tényleges tagja, akkor a saját szakmai vezetőjének hozzájárulása szükséges a feladat ellátásához.
- c) Egy szervezeti egység maximum 3 db, a szövetség által számozott és nyilvántartott ugrásvezetői naplóval rendelkezhet, amit a szakmai vezetőnek 5 évig meg kell őriznie, miután a napló betelt. Elektronikus ugrásszervezési napló működését kizárólag a Szakmai Igazgató engedélyezheti, azonban a nyilatkozatoknak és azokkal kapcsolatos ellenjegyzéseknek, gépbeszállási névjegyzéknek írott formában is rendelkezésre kell állnia.
- d) Az ugrásvezető engedélye akkor hosszabbítható, ha a kötelező éves továbbképzésen részt vett.
- e) Hőlégballonból történő ugrásvezetéssel kapcsolatban a fentiekől eltérő rendelkezések érvényesek, ami külön utasításban kerül szabályozásra.
- f) Egy gépes, nem folyamatos üzem esetén az ugrásvezető a földetérés figyelői szolgálat kivételével az összes többi szolgálatot összevonhatja.
- g) Az ugrásvezető köteles gondoskodni az ugrásvezetői napló és a gépbeszállási névjegyzék vezetéséről, vezettetéséről.
- h) Amennyiben több légi jármű tartózkodik ejtőernyős ugratás céljából a légtérben, úgy az ugrásvezető köteles a légi jármű vezetők közötti kommunikációt úgy megszervezni, hogy a szabadesésre és ereszkedésre szolgáló légtérben légi jármű a rárepülés közben ne tartózkodjon.

5.1.1.2 Feladata

- a) Szakmai vezetője kijelölését követően az ugrás megszervezése. Az ugrásvezetői naplóba jegyezze be ugrásvezetői nyilvántartási számát. A szakmai vezető kijelölheti az ugrásvezető helyettesét is.

-
- b) Jelentse be a MESZ KSZ-nél az ugrásszervezés helyét, idejét, ugrásvezető nevét, felhatalmazásának nyilvántartási számát és elérhető telefonszámát.
 - c) Ellenőrizze a légi jármű vezetőjének az ejtőernyős ugrásra vonatkozó, szakmai igazgató által kiállított felhatalmazását.
 - d) Egyeztesse le az ugrás lebonyolítási helyéül szolgáló terület jogszerű használatát. Amennyiben ott más repülési tevékenység is folyik, úgy a kapcsolattartás módját és felelős személyét és jegyezze be az ugrásvezetői naplóba. A kapcsolattartást úgy kell megszervezni, hogy az ejtőernyős ugrás biztonságával összefüggő, kétoldalú információáramlás folyamatos legyen.
 - e) Ellenőrizze le az ugróterület kijelölését szolgáló eszközök meglétét és elhelyezését.
 - f) Jelölje ki a biztonságos elkülönítés érdekében a különböző képzettségű és leszállási manővert tervező ugrók földterési helyét.
 - g) Jelölje ki a biztonságos elkülönítés érdekében az ugróterületen tartózkodó egyéb személyek (nézők), járművek mozgási útvonalát, tartózkodási helyét.
 - h) Ellenőrizze le az ugrásra jelentkező ugró, ejtőernyős igazolványát, EJE képzettségi szintjét, orvosi vizsgálat érvényességét, szakmai vezetői bejegyzéseket, ejtőernyős felszerelésének okmányait, a tervezet ugrásfeladat jogosultságát.
 - i) Nem magyar állampolgárságú ugró esetén ellenőrizze le FAI jogosításának szintjét. Az általa tervezett ugrásfeladat nem terjedhet túl a hazai jogosultságokon.
 - j) Ejtőernyős tanuló esetén ellenőrizze le MESZ KSZ igazolványát, orvosi érvényességét, a kiképzési napló meglétét, a tanuló képzéséért felelős oktató felhatalmazását. Jegyezze be az ugrásszervezői naplóba a tanulóval kapcsolatos kiképzési okmány nyilvántartási számát, a tanulóért felelős oktató személyét és azt azonosítható módon (felhatalmazás száma) jegyeztesse ellen az oktatóval.
 - k) Érvényes EJE képzettségi szinttel nem rendelkező ugró csak úgy hajthat végre ejtőernyős ugrást, ha szakmai vezetője által írásban kijelölt (bekötött légcéllás oktató, kombinált légcéllás oktató vagy gyorsított szabadeső oktató vagy érvényes oktatói szakszolgálati engedéllyel rendelkező) személy a légi járművön tartózkodik. A szakmai vezetői kijelölés nyilvántartási számát és a felelős oktató személyét jegyezze be az ugrásvezetői naplóba és azt azonosítható módon (felhatalmazás száma) jegyeztesse ellen az oktatóval.
 - l) Tandemugró (tandempilóta) esetén ellenőrizze le felhatalmazását, annak nyilvántartási számát és a felelős tandemugró (tandempilóta) személyét jegyezze be az ugrásvezetői naplóba, azt azonosítható módon (felhatalmazás száma) jegyeztesse ellen a tandempilótával.
 - m) A tandemugró (tandempilóta) esetén követelje meg az utas nyilatkozati lap kitöltését, amelynek egy példányát kérje el a tandempilótától.
 - n) Nem magyar állampolgár oktatói, illetve tandemugrói (tandempilóta) tevékenységet csak akkor folytathat, ha erre a szakmai igazgatótól írásos engedéllyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy magyar vagy külföldi állampolgár az általa oktatni kívánt személy, vagy a tandem utas személye. A Szakmai Igazgató írásos engedélyének nyilvántartási számát és a felelős nem magyar állampolgár oktató, vagy tandemugró (tandempilóta) személyét be kell vezetni az ugrásvezetői naplóba és azt azonosítható módon (jogosítás száma) ellen kell vele jegyeztetni.
 - o) Állítsa össze a gépbeszállási névjegyzéket. Tandemutas, vagy sétarepülő utas esetén a gépbeszállási névjegyzéken jegyezze fel a nevet és baleset esetén értesíthető hozzátartozójának nevét és elérhetőségét.
-

- p) Jelölje ki az ugrószolgálatot. Az ugrásvezető köteles ellenőrizni az általa kijelölt személyek ugrásszolgálatra jogosító okmányainak érvényességét. Nyilatkozatukat be kell jegyeznie - az adott szolgálat ellátásával kapcsolatban - az ugrásvezetői naplóba és azt azonosítható módon (felhatalmazás száma) ellen kell velük jegyeztetni. Amennyiben több személy párhuzamosan látja el az ugrás szolgálatait, úgy minden személynek az ugrásvezetői naplóban írásban nyilatkoznia kell. Amennyiben a felszerelő és az ugrató a légi jármű felszállása előtt aláírásával nem igazolja a gépbeszállási névjegyzéken az adott feladatának elvégzését, úgy a feladatuk mulasztásából adódó felelősség az ugrásvezetőt terheli.
- q) Egyeztesse le az ugratóval és a légi jármű vezetőjével a rárepüléssel kapcsolatos adatokat.
- r) Állítsa le, vagy korlátozza az ugrás végrehajtását, ha az ejtőernyős ugrás biztonságát veszélyeztető meteorológiai, műszaki, illetve légtérszervezési körülmény merül fel.
- s) Meteorológiai körülményektől függően, a földetérés figyelő közreműködésével győződjön meg arról, hogy a rárepülésből kiugrók ejtőernyő nyitása megtörtént és azok épségben földet értek. Nagy létszámú, folyamatos üzem esetén, szervezze meg úgy a földetérés figyelői szolgálatot, hogy a rárepülésből kiugrók ejtőernyő nyitása és épségben történő földetérésének figyelemmel kísérése folyamatos legyen, szükség szerint jelöljön ki több földetérés ügyeletest.
- t) Az ejtőernyős üzem befejezését követően jelentse le a MESZ KSZ-nek
- az ugrásszervezés befejezését,
 - a végrehajtott felszállások számát,
 - a résztvevő ugrók létszámát,
 - a végrehajtott ugrásszámot,
 - rendkívüli eseményt.

5.1.1.3 Rendkívüli esemény esetén

- a) Az ejtőernyős ugrással összefüggő katasztrófa esetén, az ejtőernyős üzemet meg kell szakítani, és meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. Értesítse:
- a mentőket,
 - a rendőrséget,
 - az illetékes hatóságot,
 - a KBSZ-t,
 - a szakmai igazgatót.

Az elvégzett intézkedéseket be kell jegyezni az ugrásvezetői naplóba, úgy hogy annak sorrendje, értesített személye, elérhetősége, értesítés ideje egyértelműen megállapítható legyen. Rendkívüli eseménnyel kapcsolatban készítsen minden körülményre kiterjedő esemény leírást majd azt 24 órán belül el kell juttatni a szakmai igazgatónak.

- b) Ejtőernyős ugrással összefüggő sérülés esetén, az ejtőernyős üzemet nem szükséges megszakítani, de az elvárható segítségnyújtást meg kell adni. Ennek keretében értesítse:
- a mentőket, ha a személyi sérülés indokolja,
 - a rendőrséget, amennyiben rendőri biztosításra van szükség,
 - a KBSZ-t,
 - a szakmai igazgatót.

Az elvégzett intézkedéseket be kell jegyezni az ugrásvezetői naplóba, úgy hogy annak sorrendje, értesített személye, elérhetősége, értesítés ideje egyértelműen megállapítható legyen. Rendkívüli eseménnyel kapcsolatban készítsen minden körülményre kiterjedő esemény leírást, majd azt 24 órán belül el kell juttatni a szakmai igazgatónak.

- c) Személyi sérüléssel nem járó, de egyéb, bekövetkező rendellenességről, ide értve az ejtőernyős ugrással összefüggő vészhelyzet, szándékolt vagy téves tartalék-ejtőernyő működtetés esetét is, el kell készítsen minden körülményre kiterjedő esemény leírást azt 24 órán belül el kell juttatni a szakmai igazgatónak. Az elvégzett intézkedéseket be kell jegyezni az ugrásvezetői naplóba, úgy hogy annak sorrendje, értesített személye, elérhetősége, értesítés ideje egyértelműen megállapítható legyen.

5.2.2 Felszerelés ellenőrző

5.2.2.1 Feltételek

- a) Felszerelés ellenőrzői szolgálatot láthat el, 1-13 fő ejtőernyős esetén az, aki 18 életévét betöltötte, érvényes EJE B képzettségi szinttel rendelkezik, szakmai vezetőjénél felszerelés ellenőrzésből vizsgát tett és a feladat ellátásával kapcsolatban írásban nyilatkozott.
- b) Felszerelés ellenőrzői szolgálatot láthat el, 13 főnél több ejtőernyős esetén az, aki 18 életévét betöltötte, érvényes EJE C képzettségi szinttel rendelkezik, szakmai vezetőjénél felszerelés ellenőrzésből vizsgát tett és a feladat ellátásával kapcsolatban írásban nyilatkozott.

5.2.2.2 Feladata

Ellenőrizze le a gépbeszállási névjegyzéken feltüntetett és a légi járműbe ejtőernyős ugrás céljából beszállni kívánó ugrók ejtőernyős felszerelését. A felszerelőnek ellenőriznie kell:

- a *lábbelit*, amely megfelelően be van kötve, nincs rajta elakadást okozó kiálló rész, vagy csat,
- az *ugróruhát*, nincs rajta elakadást okozó kiálló rész, továbbá nem speciális ugrásra használt ruha esetén, hogy a ruha megfeleljen az ugróruha követelményeinek,
- a *védőkesztyű* meglétét, ha a talaj menti hőmérséklet $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ alatti. A védőkesztyű olyan kialakítású és anyagú lehet, ami az ugró munkavégzését biztosítani tudja,
- a *bukósisakot*, nincs rajta elakadást okozó kiálló rész (szabadeső operatőr sisakjának kivételével),
- *Szemüveg*,
- *Magasságmérő*,
- *Hevederzet*
 - Nincs csavarodás és megfelelően fut a mellheveder, a comb heveder, has pánt (ha van).
 - A csattok becsatolva, tökéletesen zárva, vagy megfelelően befűzve. Megfelelően be vannak állítva, az ugrón arányosan helyezkedik el. A szabadon futó heveder végek visszahajtván és elvarrva. A kimaradt végek betűrve a helyükön.
- *Leoldó zárok*
 - Tökéletesen összeszerelt állapotban van, a leoldópárna a helyén rögzítve, a gégecső mindkét vége rögzített a tokhoz, a teflonszálak a gégecsőben, három

karika megfelelő sorrendben egymáson átfűzve, lezáróhurok ép, a teflonszál benne kellő hosszúságú és megfelelően van elvezetve.

- *Főejtőernyő nyitórendszer*
 - *Kidobós nyitóernyő esetén*, az jól rögzített, a zsebben helyezkedik el, a felkötő megfelelően és biztonságosan van elvezetve, a tüske jól oda van rögzítve a felkötő szalaghoz, és megfelelően helyezkedik el a lezáróhurokban, a tüske védő borítólappal lezárva.
 - *Pull-out-os nyitóernyővel felszerelt tokoknál* a kioldó párna jól elhelyezve a helyén, a tüske (egyenes!) megfelelően helyezkedik el a lezáróhurokban, a párna meghúzásakor szabad mozgása legyen a tüskének, a tüske védő borítólappal lezárva.
 - *A kézikidobós ernyőknél* a gégecső mindkét vége rögzített a tokhoz, a teflonszál vagy bowden a gégecsőben, a kioldótüske a lezáróhurokban megfelelően van elvezetve, a tüske védő borítólappal lezárva.
 - *Bekötőkötél használata esetén*, az megfelelő hosszúságú, jó az elvezetés, a karabiner kompatibilis a légijárművel, megfelelően van rögzítve az idő előtti nyílás elkerülése érdekében, lezárótüske, vagy teflonszál a helyén, a tüske védő borítólappal lezárva.
- *Tartalék-ejtőernyő kioldó*. A gégecső mindkét vége rögzített a tokhoz, illetve hevederhez, a kézi kioldó, vagy párna a zsebben megfelelően rögzítve. A bowden fogantyú felőli szabad része préselt testtel lezárva, szabad vég nincs a tépőzárba rögzítve. Bowden a gégecsőben, a kioldótüske lezáróhurokban megfelelően van elvezetve. A lezáró tüske egyenes, ép, a lezáró hurok megfelelően elhelyezve. A lezáró hurok ép. A hitelesítő plomba elhelyezése ép.
- *Tartalék-ejtőernyő*. A rugós nyitóernyő megfelelően el van helyezve, feszesen illeszkedik a tokban. A tüske védő borítólappal lezárva.
- *Felszakadó hevederek*. Nincsenek megcsavarodva, fogantyúk eltéve, a felfüggesztő zsinórok és az irányítózsinórok nem láthatóak.
- *Biztosítókészülék (AAD)*. Bekapcsoló egysége megfelelően rögzítve az erre kialakított helyén, a biztosítókészülék kibiztosítva, illetve bekapcsolt állapotban.
- *RSL* (ha kötelező a használata). Bekapcsolva, tökéletesen elvezetve.
- *Zsinórvágó*. Ép, jól elérhető.
- *Tandem utas-hevederzet*. Nincs csavarodás és megfelelően fut a mellheveder, comb heveder, has pánt (ha van), a csattok becsatlolva, tökéletesen zárva, vagy megfelelően befűzve, megfelelően be vannak állítva, az ugrón arányosan helyezkedik el. A szabadonfutó heveder végek visszahajtva és elvarrva. A kimaradt végeket betűrve a helyükön.

5.2.2.3 Egyéb felelősségek

- A tanuló és képzettségi szinttel nem rendelkező ejtőernyős felszereléssel kapcsolatos további ellenőrzéséért oktatója felelős. (biztosítókészülék beállítása, magasságmérő beállítása, rádió működőképessége, stb.)

- A tandemutas felszereléssel kapcsolatos további ellenőrzésért a tandempilóta a felelős.
- Amennyiben a felszerelő a légijármű felszállása előtt aláírásával nem igazolja a gépbeszállási névjegyzéken az ellenőrzés elvégzését, úgy a hibás felszerelésből eredő felelősség az ugrásvezetőt terheli.

5.2.3 Ugrató

5.2.3.1 Feltételek

Ugratói szolgálatot az láthat el, aki érvényes szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

5.2.3.2 Ugrató feladata

- A gépbeszállási névjegyzéken felsorolt és a légijárműben ejtőernyős ugrás céljából tartózkodó ugrók feladatának pontosítása, kiugrási sorrendjének, földetérési iránynak meghatározása, ugrási engedély megadása, légijárműben tartózkodás során felmerülő rendkívüli eseményekkel kapcsolatos tevékenység koordinálása.
- A pilóták eligazítása:
 - rárepülés magassága,
 - rárepülés iránya,
 - kommunikáció (föld-levegő, ugrató-pilóta, légiirányítók, ugrásvezető, stb.),
 - az ugrató és pilóta közötti kommunikáció a rárepülés változtatásakor,
 - rárepülés sebessége,
 - repülőgép vész helyzetében történő cselekvések,
 - a felszereléssel a fedélzeten történő esemény esetén mi a teendő.
- Az ejtőernyősök eligazítása:
 - Biztonsági öv kicsatolhatóságának és a fejtető levételének magassága: 300 m (kivéve, ha az ugróterületen ettől eltérő a szabályzás).
 - Repülőgépben történő elhelyezkedés, különös tekintettel a rárepülésnél.
 - Repülő vész helyzet esetén végrehajtandó procedúrák, beleértve a kommunikációt is.
 - Tájékoztatás a légijármű vész helyzetű kijáratáról, illetve ejtőernyős mentőeszközéről, amennyiben a légijárműben erre vonatkozó tájékoztató nincsen.
 - Kiugrási sorrend beosztása.
 - A repülés során az ejtőernyő-rendszer felszerelés ellenőrzést követő megváltoztatásának engedélyezése.
- A kiugró csoportok elkülönítésekor az ugratónak figyelme kell vennie,
 - A lassabban zuhanó ugrók és a csoportok (hason zuhanók, formaugrók) hosszabb ideig vannak kitéve a szembeszélnek és messzebbre sodorja el őket a hátszél, mint a gyorsabban zuhanó ugrókat és csoportokat (fejen-, ülve zuhanók, vagy stb.)
 - Ha szélirányban történik az ugratás előbb a lassabban zuhanók ugorjanak ki a gyorsan zuhanók előtt.

- Erős szembeszél esetén több idő teljen el a kiugrók között, hogy elegendő vízszintes távolság legyen köztük.
- 3 fő együtt ugró csoport esetén minimum 300 m legyen a csoport és egyéni ugrók közti a távolság.
- 3-10 fő együtt ugró csoport esetén minimum 500 m legyen, csoportok vagy egyéni ugrók közötti a távolság.
- A szélirányra keresztben történő rárepülés az elkülönítés hatékonyságát növeli.

5.2.3.3 Egyéb felelősségek

- Amennyiben az ugrató a légi jármű felszállása előtt aláírásával nem igazolja a gépbeszállási névjegyzéken az ugratói tevékenység elvégzését, úgy a nem megfelelő ugratói tevékenységből eredő felelősség az ugrásvezetőt terheli.
- Az ugrató mindaddig nem hagyhatja el a légi járművet ameddig annak teherterében ejtőernyős ugró tartózkodik. A légi jármű fedélzetén nem ugrás céljából tartózkodó személyek elhelyezéséről és ejtőernyő viseléséről a légi jármű parancsnoknak kell gondoskodnia.
- A fentiekre figyelemmel az ugrató a légi jármű vezetőjének engedélye alapján ugrási engedélyt adhat, azonban minden ugró tervezett feladatának, felszerelésének és nyitási magasságának függvényében, az elkülönítési utasítás betartásával önállóan dönt kiugrási pontjáról a rárepülési szakaszon. Tanuló és tandemutas esetében a felügyeletére jogosult oktató, illetve tandempilóta dönt a kiugrási pontról.

5.2.4 Ejtőernyősöket ugrató légi jármű vezető

5.2.4.1 Feltételek

- Ejtőernyős ugrató légi jármű vezetője lehet, aki a szakmai igazgatónál sikeres vizsgát tett és az általa kiállított érvényes engedéllyel rendelkezik.
- Legalább 100 óra motoros repülési idővel rendelkezik.
- A vizsgára egy tapasztalt ejtőernyős oktató felkészítette.
- Nem kell vizsgát tennie a légi jármű vezetőjének, ha minimum EJE A képzettségi szinttel rendelkezik.

5.2.4.2 Légi jármű vezető feladata

- A repüléssel kapcsolatos biztonsági előírások betartásán túl az ejtőernyős ugrás speciális igények kiszolgálása és a kiugrási engedély megadása.
- Felelős a kiugrási pont meghatározásáért, amennyiben a kiugrási engedélyt GPS, vagy egyéb elektronikus rendszer alapján adja ki és a kiugrási pontot az ugrók a meteorológia körülmények alapján, nem állapíthatják meg.
- Felelős a légtér ejtőernyős ugrás céljából történő igénybevitelének bejelentésért.
- Amennyiben leszállás, vagy ereszkedés közben ejtőernyős ugrók tartózkodnak a fedélzetén, úgy a süllyedési sebessége 500 méter alatt a 10 m/s-ot nem haladhatja meg.
- Felszállás megkezdése előtt köteles ellenőrizni:
 - Trepni a helyén, ha van.

- Ülések eltávolítva, ha vannak és eltávolításuk szükséges.
- Ajtónyitás gátló eltávolítva.
- Éles, kiálló részek letakarva.
- Egyéb dolgok rögzítve.
- Lépcsők és kapaszkodók rögzítve, olajtól megtisztítva.
- Légijármű magasságmérője beállítva.
- A légijármű belső tisztasága megfelelő.
- Reprádió üzemképes, megfelelő frekvenciára beállítva.
- Bekötőkötél csatolótag rögzítve.
- Kés elérhető helyen.
- Transponder beállítása, ha van.
- GPS megfelelő beállítása, ha van.
- Magassági szél adatok beszerzése.
- Biztonsági övek elérhetők és használhatóak.
- Vészkijáratok üzemképessége.
- Megfelelő mennyiségű üzemanyag.
- A légijármű vezető köteles meghatározni a fedélzeten tartózkodó személyek száma alapján a légijármű súlyponti elhelyezkedését úgy, hogy az ejtőernyős ugratásra jellemző speciális igényeknek az megfeleljen.
- Felelős, hogy a légijármű fedélzetén hány fő tartózkodik.
- A súlypont meghatározása során figyelembe kell vennie, hogy
 - az ajtó repülés közben történő kinyitása, az ejtőernyős ugrók kimászása során a légellenállás jelentős mértékben nőhet,
 - a rárepüléskor lecsökkentett sebesség a repülőgép irányíthatóságát, a felhajtóerő képződését jelentősen befolyásolhatja,
 - a légijármű hátsó részének kiugrás előtti túlterhelése azt eredményezheti, hogy a pilóta elveszítheti uralmát a légijármű felett.
- Légijármű vezető - az eligazításnak megfelelően -, köteles a kiugrási engedély megadása előtt az ugrásvezetővel, repülésirányító szolgálattal, az ugrató légteret igénybevevő más légijárművekkel egyeztetni.
- Köteles tájékoztatni a légijárműben tartózkodó ugrókat, amennyiben repülés közben az ugrás biztonságos végrehajtását befolyásoló meteorológiai, műszaki, vagy repülésbiztonsági körülmény merül fel.
- Köteles kényszerugrás, vagy kényszerleszállás esetén a szükséges utasítást az ugratónak kiadni.
- Felelős a légijármű fedélzetén nem ugrás céljából tartózkodó személyek elhelyezéséről, ejtőernyő viseléséről.
- A gép tankolását az ugróterületen az ejtőernyősöktől távol eső helyen kell végezni.

- A légi jármű vezető és a töltő személyzet kivételével, nem tartózkodhat senki a légi jármű fedélzetén tankolás közben.
- A gyors újratankolás lehetőségére (miközben a másik hajtómű jár) olyan légi jármű esetében van csak lehetőség, amelynek légi üzemeltetési utasításában ezt az illetékes hatóság engedélyezte.

5.2.5 Földetérés figyelő

5.2.5.1 Feltételek

- Földetérés figyelő szolgálatot láthat el, 1-13 fő ejtőernyős esetén az, aki érvényes EJE A képzettségi szinttel rendelkezik és a feladat ellátásával kapcsolatban írásban nyilatkozott.
- Földetérés figyelő szolgálatot láthat el, 13 fő feletti ejtőernyős esetén az, aki érvényes EJE B képzettségi szinttel rendelkezik és a feladat ellátásával kapcsolatban írásban nyilatkozott.

5.2.5.2 Földetérés figyelő feladata

- A meteorológiai körülményektől függően győződjön meg arról, hogy a rárepülésből kiugrók ejtőernyő nyitása megtörtént és azok épségben földet értek.

5.2.5.3 Köteles

- az ugrókat figyelemmel kíséreni a kiugrástól a földetérésig,
- az időjárás alakulását (változását) figyelemmel kíséreni,
- időjárás változás esetén az ugrásvezetőt haladéktalanul tájékoztatni,
- bármi, az ugrások biztonságát veszélyeztető esemény, magatartás vagy erre utaló jel esetén az ugrásvezetőt haladéktalanul tájékoztatni,
- rendkívüli esemény esetén az ugrásvezetőt haladéktalanul tájékoztatni.

5.2.6 Auditált ugróterület

Auditált ugróterület olyan állandó, magasabb szintű ugróterület, ahol hazai időjárási viszonyoknak megfelelően, heti rendszerességgel szerveznek ejtőernyős üzemet.

5.2.6.1 Auditálás feltételei

- Repülőtér területén jelölhető ki.
- Folyamatos üzemet biztosító, minimum 2 db légi járművel rendelkezik.
- Szakmai igazgató által jóváhagyott biztonsági kézikönyvvel rendelkezik.
- Üzemeltetőtől független biztonsági vezetővel rendelkezik.
- Az ejtőernyős üzemet kiszolgáló infrastruktúrával rendelkezik (WC, mosdó, oktatási kabinet, ejtőernyő tároló helyiség, üzemeltetett légi jármű befogadóképességének megfelelő fedett hajtogató helyiség)
- Önálló weblappal, regisztrációs rendszerrel, telefonos elérhetőséggel rendelkezik.
- Auditált ugróterület üzemszervezéssel kapcsolatos személyi feltételei, az üzemeltetett légi jármű befogadóképességéhez viszonyítva
 - 1-13 fő esetén 2 fő: 1 fő ugrásvezető, 1 fő földetérés figyelő,
 - 13-20 fő esetén 3 fő: összevonási szabályoknak megfelelően,

- 21-30 fő esetén 4 fő: összevonási szabályoknak megfelelően, de legalább 2 fő földetérés figyelő szolgálat,
- 30 fő felett, további 10 fő ugrónként 1 fő földetérés figyelő szolgálat,
- Az ugróterület auditálását minden év március 15-ig el kell végezni és a feltételek fenntartását, havi rendszerességgel ellenőrizni kell.
- Az auditált ugróterület minden év december 31-ig köteles összefoglaló jelentést készíteni éves tevékenységéről, amelynek tartalmaznia kell a:
 - szervezett üzemnapok számát,
 - végrehajtott ugrások számát,
 - végrehajtott tandemugrások számát,
 - rendkívüli eseményeket.

VII. Műszaki iránymutatás

6.1. A felszerelések használata

6.1.1 Az ejtőernyős felszerelések nyilvántartásba vétele

A képzés során csak olyan felszerelés használható, amely a MESZ KSZ nyilvántartásban szerepel.

6.1.2 Az ejtőernyő újrAhajtogatási ideje

Az ejtőernyőt a gyártó által előírt kezelési hajtogatási utasításban meghatározott időnként újra kell hajtogatni. Amennyiben ez nincs meghatározva, úgy az alapfokú tanfolyam képzés során alkalmazott tanuló ejtőernyő főajtőernyőjét 3 havonként újra kell hajtogatni.

6.1.3 Az ejtőernyős felszerelések alapvető karbantartása

A felszerelések alapvető karbantartását a gyártó által előírt, ill. az alkalmassági engedélyben meghatározottakon túl, minden hajtogatáskor, a hajtogatásra jogosultnak el kell végeznie.

A felszerelések előírt karbantartását a 21/2015. NFM. rendeletben meghatározott karbantartó szervezethez tartozó senior rigger felhatalmazással rendelkező végzi a tartalék-ejtőernyő minden áthajtogatásakor.

6.1.4 Az ejtőernyős felszerelések, azok részeinek, alkatrészeinek gyártása és javítása

Ejtőernyős felszerelések, azok részeinek, alkatrészeinek gyártását és javítását csak megfelelő minősítéssel, illetve az illetékes hatóság engedélyével rendelkező gyártó, vagy javító végezhet.

6.1.5 Az ejtőernyős felszerelések kötelező felülvizsgálata

Az ejtőernyős felszereléseket meghatározott időnként kötelező felülvizsgálni.

6.1.6 A felülvizsgálatok ideje

Az ejtőernyők felülvizsgálati idejét az 1. sz. táblázat tartalmazza. A táblázatban foglalt bevizsgálási időket kell betartani azzal a megkötéssel, hogy 20 éves kortól idősebb felszerelést, részegységet nem lehet használni.

1. sz. táblázat

Megnevezés	Nyilvántartásba vétel és felülvizsgálat	További felülvizsgálatok ideje a gyártási időtől számítva (év)						
Tanuló felszerelés		évente						
Tandemugró felszerelés		évente						
Tartalék-ejtőernyő	Nyilvántartásba vételt követően	-	8.	-	12.	14.	16.	évente
Tok-hevederzet rendszer		-	8.	-	12.	14.	16.	évente
Főejtőernyő		-	-	-	12.	-	16.	18. évente
Mentő-ejtőernyő		4.	8.	10.	12.	14.	16.	évente

6.1.7 A felülvizsgálatok szabályai

Ha a gyártó szigorúbb feltételeket ír elő, akkor a gyártó utasításait kell figyelembe venni.

Ha a gyártó használati időt (élettartamot) ír elő, akkor azt kell figyelembe venni, de a felülvizsgálatokat a használati idő végéig, akkor is el kell végezni.

A felszerelések felülvizsgálatát erre feljogosított személy végzi – figyelembe véve a gyártó által előírt kötelező cseréket és felülvizsgálatokat – és határozza meg az alkalmasságot, ill. a gyártó, vagy javító általi felülvizsgálatot és javítást.

A felülvizsgáló személy – az állapottól függően – rövidebb felülvizsgálati időt is meghatározhat.

Ha a típus, a gyártási szám, vagy a gyártási idő hiányzik, felülírt, nem beazonosítható, vagy bármilyen kétség merül fel az adatokkal kapcsolatban, akkor a tulajdonosának a gyártóval kell beazonosíttatni az ejtőernyő felszerelést.

6.1.8 A felülvizsgálatok dokumentálása

A felülvizsgálatról a tanúsító szervezet dokumentumot állít ki.

A bejegyzésnek tartalmaznia kell a felülvizsgálat dátumát, a felszerelés érvényességét, valamint a felülvizsgáló bélyegző lenyomatát és aláírását.

Nem hazai felülvizsgáló bejegyzését érvényesíttetni kell hazai tanúsító szervezettel.

6.1.9 Az ejtőernyős felszerelés részeinek cseréje

6.1.9.1 Főejtőernyő kupola

Főejtőernyő kupola cseréjét az egybeépített felszakadó hevederzettel együtt – a tanuló-, és a tandemugró rendszerek kivételével – EJE C képzettségi szinttel rendelkező személy végezheti el.

Tanuló ejtőernyős felszerelés főejtőernyő kupola cseréjét az egybeépített felszakadó hevederzettel és a főejtőernyő nyitórendszerének cseréjét, senior riggeri végzettséggel rendelkező személyeken kívül - a képzést vezető ejtőernyős oktató is elvégezheti, a tanuló felszerelésekre vonatkozó érvényes előírások betartásával.

Tandem ejtőernyős felszerelés főejtőernyő kupola cseréjét az egybeépített felszakadó hevederzettel és a főejtőernyő nyitórendszerének cseréjét, hajtogatói felhatalmazással / riggeri végzettséggel rendelkező személyeken kívül - a tandempilóta is elvégezheti, a tandem felszerelésekre vonatkozó érvényes előírások betartásával.

6.1.9.2 Tartalék-, mentőejtőernyő, tok-hevederzet rendszer, biztosítókészülékek és azok részeinek cseréje

Bármelyik ejtőernyős rendszerben – a tandem rendszer kivételével - lévő tartalék-ejtőernyő, az ahhoz tartozó nyitórendszer valamennyi egységét, és a biztosító készülék cseréjét, csak hajtogatói felhatalmazással / riggeri végzettséggel rendelkező személy végezheti el.

A tandemejtőernyő rendszerben lévő tartalék-ejtőernyő, az ahhoz tartozó nyitórendszer valamennyi egységét, és a biztosító készülék cseréjét, csak érvényes senior rigger végzettséggel rendelkező személy végezheti el.

6.1.9.3 Ejtőernyős felszerelések, részeinek és alkatrészeinek forgalmazása

Csak olyan szervezet, vagy személy által forgalmazott ejtőernyős felszereléseket, részeket és alkatrészeket javasolunk vásárolni, akinek:

- forgalmazási szerződése van a gyártóval,
- csak itthon is engedélyezett felszereléseket forgalmaz,
- beszerzi a szükséges engedélyeket (alkalmassági igazolás, magyar nyelvű leírás, stb.), amelyeket a MESZ KSZ rendelkezésére bocsát,
- az eredeti okmányok alapján beszerzi a MESZ KSZ által kiállított magyar nyelvű okmányokat,
- a gyári bulletinokat sürgősségi idejük figyelembe vételével, a megfelelő időn belül, magyar nyelven, a MESZ KSZ és a vevők rendelkezésére bocsátja,
- a vevőt ellátja a vásárolt termék magyar nyelvű leírásával, és a MESZ KSZ által kiállított magyar nyelvű okmányokkal.

7.2. Tartalék-ejtőernyő hajtogatás

A MESZ KSZ, a FAI IPC, hazai tapasztalatok és más nemzetek ejtőernyős szervezeteinek ajánlásai és gyakorlata alapján a tartalék-ejtőernyők behajtogatási/újrachajtogatási idejének érvényességét egységesen maximálisan 6 hónap időtartamban határozza meg, kivéve, ha a gyártó ennél kevesebb időtartamot ír elő.

A fenti intézkedés alapján csak olyan tartalék-ejtőernyő használható, amelyet egy erre jogosult rigger 6 hónapon belül hajtogatott be, a hajtogatás tényét a tartalék-ejtőernyő hajtogató lapjára felvezette, aláírásával és nyilvántartási számával igazolta, és érvényes plombával látta el. A hajtogató lapon szerepelnie kell a hajtogatás pontos dátumának (pl.: 2010.06.13.) és a hajtogatást végző egyedi alkalmasságot igazoló bejegyzésének.

A tartalék-ejtőernyő nem használható abban az esetben, ha

- az előírt üzemi felülvizsgálati ideje lejárt,
- hajtogatási ideje lejárt,
- azonosító kártyája, vagy hajtogató lapja elveszett, vagy megsemmisült,
- a hajtogató plomba sérült, vagy hiányzik,
- olyan behatás érte a tartalék-ejtőernyőt, amely befolyásolhatja a rendeltetésszerű működését.

Az utasítás célja az egységes, a nyilvántartást segítő, átlátható és ellenőrizhető rendszer fenntartása.

7.3. Felszerelések összeszerelése

Az egyes ejtőernyős felszerelések összeépítését a részegységekből úgy kell végrehajtani, hogy az összeépített állapotban is biztonságosan működjön.

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal korábban kiadott állásfoglalását (Tandem főejtőernyő, tartalék-ejtőernyő és tok-heveder rendszere cserélhetőségének engedélyezése 531457/2004), minden esetben figyelembe kell venni.

A különböző gyártók által előállított részeket abban az esetben lehet összeépíteni egy egységes felszereléssé, ha az nem ütközik a gyártók által kiadott tilalomba. Amennyiben az egyik gyártó engedélyezi az összeépítést, úgy a MESZ KSZ képzési rendszerében a hajtogatást elvégző senior rigger döntése alapján elvégezhető.

Az utasítás ezen része kifejezetten a tartalék-ejtőernyők és tok-hevederzet rendszerek összeépítésével kapcsolatos kérdéseket rendezi.

Abban az esetben, ha a két részegység különböző gyártótól származik, és mindkét gyártó kifejezetten tiltja más gyártótól származó részegységgel történő összeszerelést, ott a MESZ KSZ sem engedi az együttes alkalmazást, amelyet a riggek a használat során kiszűrnek.

7.4. Biztosító készülékek használata

7.4.1 A biztosító készülék használata

A tandem felépítésű ejtőernyő rendszer használata esetén a MESZ KSZ ejtőernyős üzemein, ejtőernyős ugrás végrehajtása használatra alkalmas, aktivizált, érvényes elektronikus nyitóműszer használata mellett engedélyezett, mely a tartalék-ejtőernyőhöz van csatlakoztatva.

A műszer nélküli ugrási engedély kupola formaugrás, SES légi járműből való ugrás végrehajtása, vízi ugrás végrehajtása és swoop ugrás esetében adható határozott időre.

Jelen ajánlásban meghatározott feltételektől eltérni, írásos kérelemre a szakmai igazgató jogosult.

A kiadott műszer nélküli ugrási engedéllyel rendelkezők névsora a MESZ KSZ weboldalán található.

<http://www.skydive.hu>

7.4.2 Kivétel a biztosító készülék használatának kötelezettsége alól

Nyitóműszer használatától az alábbi esetekben lehet eltekinteni:

- a) tervezett kupola formaugrás (KFU) végrehajtása,
- b) SES típusú légi járműből való ugrás végrehajtása,
- c) vízi ugrás végrehajtása esetében,
- d) tervezett swoop ugrás végrehajtása,

7.4.3 Általános feltételek

- a) Műszernélküli ugrásra a szakmai igazgató írásos engedélyével kerülhet sor.
- b) A műszer nélkül végrehajtott ugrást be kell jegyezni az ugrásvezetői naplóba.
- c) Kupola formaugrási feladat végrehajtása esetében, nem aktivizált nyitóműszer mellett. maximum 10 másodperces késleltetéssel hajtható végre az ugrás, és formaugrási feladat nem hajtható végre.
- d) Swoop ugrás esetén amennyiben az ugró olyan teljesítményű ejtőernyőt használ, amely lehetővé teszi a nyitóműszer aktiválási sebességének elérését (35 m/s), úgy a kifejezetten forduló céljából, alacsony magasságból (1500 m alatt) végzett ugrások végrehajtásakor swoop-ra alkalmas nyitóműszer használata javasolt. Amennyiben erre nincs lehetőség, úgy nem aktivizált nyitóműszer mellett, maximum 10 másodperces késleltetéssel hajtható végre az ugrás, és formaugrási feladat nem hajtható végre.
- e) A szakmai vezető javaslata.

7.4.4 Különös feltételek

- kupola formaugrás esetén

- a) EJE B képzettségi szint,
- b) legalább 200 ugrás légcéllás ejtőernyővel,
- c) kupola formaugrás esetében a kupola formaugráshoz használt ejtőernyő paramétereinek ismerete,
- d) a szakmai igazgató által kijelölt személlyel végrehajtott ellenőrző ugrás
 - *SES légi jármű esetén*
 - a) a Polgári Légiközlekedési hatóság által 533544/02 számon kiadott szabályzatot kell betartani azzal a megszorítással, hogy az ugrónak legalább EJE C képzettségi szinttel kell rendelkezni.
 - *vízi ugrás esetén*
 - a) megegyezik a SES légi járműből történő ugrásvégrehajtás esetében meghatározott ugró feltételeknél azzal a kitéttel, hogy EJE A képzettségi szinttel rendelkező ugró is végrehajthatja az ugrást bekötött nyitási rendszer használatával.

VIII. Vizsgarend

8.1 A FAI IPC sportkódexből

A FAI IPC egységes követelmény, és elvárás rendszert dolgozott ki az ejtőernyős képzettségek tanúsítására. Célja annak biztosítása, hogy a különböző nemzetek által kiadott, megegyezéssel standardokon alapuló igazolványok mindenki számára érthetőek és elfogadottak legyenek, amely az ejtőernyős tevékenység szabad gyakorlását biztosítja világszerte.

A sportkódex kimondja, hogy a Nemzeti Légisport Szövetség saját feltételei alapján kiadott Nemzeti Ejtőernyős Igazolványok kiadhatóak saját állampolgároknak, illetve állandó tartózkodással rendelkezőknek, vagy más Nemzeti Légisport Szövetség tagjainak is.

A Nemzeti Légisport Szövetség által kiállított Nemzeti Igazolvány magasabb szintű lehet, mint a négy nemzetközi kategória.

8.1.1 FAI IPC kategóriák megnevezése, tartalma

„A” – EJTŐERNYŐS. Az ejtőernyős – képzett ejtőernyős oktató felügyeletével – sikeresen teljesítette mind az elméleti, mind a gyakorlati ejtőernyős kiképzést.

„B” - SZABADESŐ EJTŐERNYŐS. A szabadeső ejtőernyős – képzett ejtőernyős oktató közvetlen felügyeletével –, sikeresen teljesítette a szabadesésre vonatkozó kiképzést és jogosult oktatói felügyelet nélkül ejtőernyős ugrások végrehajtására.

„C” – TAPASZTALT EJTŐERNYŐS. A „C” kategóriás ejtőernyős jogosult ellenőrzött körülmények között egyedüli és csoportos szabadeső formaugrások végrehajtására, képzett ejtőernyős oktató felügyelete nélkül.

„D” – SENIOR EJTŐERNYŐS. A „D” kategóriás ejtőernyős jogosult saját felelősségére, és belátása szerint ugrásokat végrehajtani az ejtőernyőzés bármely általa választott területén.

A Nemzetközi Ejtőernyős Igazolvány bizonyítja, hogy tulajdonosa teljesítette a Sportkódexben foglalt feltételeket.

8.1.2 A minősítés teljesítésének körülményei

Nemzetközi Ejtőernyős Minősítés elnyeréséhez, a következő minimális követelményeknek kell eleget tenni:

- a) Minden szabadeső ugrásnak stabil, ellenőrzött ugrásnak kell lennie, stabil nyitásokkal és ellenőrzött manővereket és alakzatokat is tartalmazhat. Az AFF ugrást szabadeső ugrásnak kell elfogadni.
- b) Magasabb szintű minősítéshez való képesítéshez a jelöltnek el kell nyernie valamennyi alacsonyabb minősítést.
- c) Minden egyes ugrás, melyet egy alacsonyabb szintű minősítés elnyerése során hajtanak végre, beleszámít egy magasabb kategóriájú minősítés elérésébe.
- d) Egy NAC-nak lehetnek a fentiekben megjelöltekhez képest eltérő követelményei az Országos Minősítési kategóriákra, meghatározott előmeneteli tesztek beleértve.
- e) Egy NAC-nak lehetnek további alacsonyabb vagy magasabb szintű országos minősítési kategóriái, az ebben a Sportkódexben megállapítotthoz képest.

A nemzetközi minősítést igazoló dokumentum kiadása nem a MESZ KSZ feladata. A FAI igazolványt a feltételek teljesítésnek hiteles igazolását követően a MESZ főtitkára adja ki.

IX. Nyitási magasságok

1. A 39. sz. LE előírja, hogy az főejtőernyőnek, a terep felett 500 méter magasságban nyitva kell lenni. Ezt a szabályt – vészhelyzet kivételével - minden esetben be kell tartani.
2. Kiképzési és tandemugrás esetében a kiképzési kézikönyv határozza meg a nyitási magasságot.
3. Az ejtőernyős ugrások magasságát, a késleltetés idejét úgy kell meghatározni, hogy a nyitási folyamat megindítása olyan magasságban történjen, hogy:
 - tanuló esetén 1000 méteren nyitva legyen a főejtőernyő,
 - EJE A képzettségi szintű ugró esetében 900 méteren nyitva legyen,
 - EJE B képzettségi szintű ugró esetében 800 méteren nyitva legyen,
 - EJE C képzettségi szintű ugró esetében 700 méteren nyitva legyen,
 - EJE D képzettségi szintű ugró esetében 500 méteren nyitva legyen,

X. Tandemugrás

10.1 Tandemugrás

- [10.1.1 Nem kiképzési célú tandemugrás végrehajtása](#)

Nem képzési célú tandemugrás akkor hajtható végre, ha a tandempilóta rendelkezik érvényes 2. sz. egészségügyi minősítéssel és az illetékes magyar hatóság által kiállított ejtőernyős szakszolgálati engedéllyel.

A tandempilóta rendelkezik a saját személyére és az általa használt felszerelés használatára jogosító, az illetékes hatóság által kiállított tevékenységi engedéllyel.

A tandemugráshoz használt felszerelésnek rendelkeznie kell a vonatkozó jogszabály által meghatározott harmadik személyre érvényes felelősség biztosítással és a tandem utasára érvényes extrém sportbiztosítással.

- [10.1.2 Tandempáros teljes tömege](#)

Tandemugrás végrehajtása során a tandempilóta, tandemutas és az ugráshoz használt tandemfelszerelés teljes tömege nem lépheti túl a gyártó által a meghatározott egyes részegységeknél (tartalék-ejtőernyő, főejtőernyő, tok-heveder rendszer) meghatározott maximális terhelést.

- **10.1.3 Tandemugrás végrehajtása**

Tandemugrás megkezdése előtt a tandempilótának be kell mutatni az ugrásvezetőnek érvényes tevékenységi engedélyét, felhatalmazását és annak nyilvántartási számát be kell vezetnie az ugrásvezetői naplóba.

Az utas felkészítését követően a tandempilóta az utas nyilatkozási lapot töltesse ki és írassa alá a tandemutassal. A gépbeszállást megelőzően az utas nyilatkozatot adja át az ugrásvezetőnek.

Nem magyar állampolgár tandemugrói (tandempilóta) tevékenységet csak akkor folytathat, ha erre a szakmai igazgatótól írásos engedéllyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy magyar vagy külföldi állampolgár a tandem utas személye. A Szakmai Igazgató írásos engedélyének nyilvántartási számát és a felelős nem magyar állampolgár tandemugró (tandempilóta) személyét be kell vezetni az ugrásvezetői naplóba és azt azonosítható módon (jogosítás száma) ellen kell vele jegyeztetni.

Az utas nyilatkozaton fel kell tüntetni a baleset esetén értesíthető hozzátartozójának nevét és elérhetőségét.

- **10.1.4 Földetérési forduló**

Tandempilóta a földetérési szakasz végső megközelítési fázisában - ütközés elkerülésnek kivételével - földetérési fordulót nem hajthat végre.

- **10.1.5 Szabadeső operatőr és kézi kamera használat**

Tandemugrás során olyan szabadeső operatőr közreműködhet, aki rendelkezik szakmai vezetőjének és az ugrásvezető erre jogosító engedélyével.

Amennyiben a tandempilóta nem rendelkezik minimum 100 tandemugrással, úgy kézi kamerát még gyakorlási célból sem viselhet az ugrás során.

10.1.6 A tandempilóta felhatalmazás évenkénti meghosszabbításának feltételei

- Évi minimum 50 tandemugrás.
- A képző szervezet által szervezett éves oktatói továbbképzésen való részvétel.
- Amennyiben az utolsó 90 napban nem hajtott végre tandemugrást, 1 db gyakorló ugrás végrehajtását kell igazolnia EJE C képzettségi szintű ejtőernyőssel.
- Amennyiben az utolsó 180 napban nem hajtott végre tandemugrást, 2 db gyakorló ugrás végrehajtását kell igazolnia EJE C képzettségi szintű ejtőernyőssel és 1 db gyakorló ugrást kell végrehajtania tandem ugró oktatóval.
- Éves tandempilóta ismeretfelújító képzésen való részvétel és sikeres elméleti vizsga.

10.1.7 Tandemutas nyilatkozat

A kitöltött nyilatkozatot a tandempilótának legalább 2 évig meg kell őriznie.

1/2016. SZAKMAI IGAZGATÓI UTASÍTÁS

NYILATKOZAT

ejtőernyős tandemugrás végrehajtásához

Alulírott tandemutas kijelentem, hogy:

1.) A tandempilóta részletesen kioktatott a tandemugrás, mint sporttevékenység veszélyeiről. A tandemugrás végrehajtásához szükséges valamennyi információt és instrukciót közöltem velem, amelyeket megértettem és tudomásul vettem. Azokat magamra nézve kötelező érvényűnek tekintem és képességeimhez mérten maradéktalanul betartom.

2.) Az ejtőernyős tandemugrást szabad akaratomból kívánom végrehajtani. Tisztában vagyok vele, hogy ez a sporttevékenység fokozott veszéllyel járó tevékenységnek minősül. Megértettem és a tudomásul vettem, hogy a tandemugrás igénybevétele a részemről a Ptk. 342. § (2)* bekezdése szerinti beleegyezésnek minősül.

3.) A tandemugrást megelőző 12 órában alkohol tartalmú ételt, ital, illetve nyugtató avagy bódító hatású gyógyszert, narkotikumot avagy egyéb anyagot nem fogyasztottam. Egy éven belül csonttöréssel, agyrázkódással, ájulással járó balesetem nem volt. Elme és ideggyógyászati kezelés alatt nem állok. Szív és keringésrendszeri panaszaim nincsenek, kezelés alatt nem állok, továbbá nyilatkozom, hogy a testsúlyom a 100 kg-ot nem haladja meg.

4.) Tudomásul veszem, hogy a tandemugrás igénybevétele részemről fokozott veszéllyel járó tevékenységnek minősül, és a tandemugrás gyakorlása során, sérülést, maradandó károsodást szenvedhetek, vagy életemet veszíthetem, még a légi jármű üzemeltető, a tandempilóta és más személyek gondos eljárása ellenére is.

5.) A tandemugrás során elszenvedett sérülések, esetleges balesetek miatt a légi jármű üzemeltetőjével azok alkalmazottaival, a tandempilótával, avagy a fokozott veszéllyel járó „tandemugró tevékenységem” bármely résztvevőjével szemben, sem magam, sem hozzátartozóim részéről, sem a jogi képviselőm útján kártérítési igényemmel nem élek és az esetlegesen felmerülő károimat magam viselem Ptk. 346. § (3)**.

A jelen nyilatkozatomat annak elolvasása és megértése után helybenhagyólag írtam alá.

Kelt.:

Név:

Lakcím:

.....

Tandempilóta

.....
tandemutas
(és/vagy törvényes képviselője)

6.) A tandemugrást követően, távozáskor kijelentem, hogy a tandemugrás végrehajtása során személyi sérülést (igen/nem)szenvettem, azzal kapcsolatban, panaszom(van/nincs).....
Észrevételem, panaszom:

.....

kamerás/földetérésfigyelő

.....

Tandemutas/törv. Képv:

* Ptk. 342. (2) Nem jár kártérítés, ha a kárt a károsult beleegyezésével okozták, és a károkozás társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet.

** Ptk. 346. § (3) Ha a kárt mindkét fél fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenesség okozta, továbbá, ha ilyen rendellenesség egyik félnél sem állapítható meg, kárát - felróhatóság hiányában - mindegyik fél maga viseli.

XI. Záró rendelkezések

Jelen ajánlás 2016. március 01-én lép hatályba, és ezzel egy időben az alábbi főpilóta ejtőernyős helyettesi intézkedések

- 3/2005,
- 4/2005,
- 1/2008,
- 1/2010,
- 3/2010,
- 6/2010,
- 1/2011,
- 2/2011,
- 3/2011,
- 4/2011,
- 5/2011,
- 6/2011,
- 7/2011,
- 8/2011,
- 1/2012

valamint az alábbi szakmai igazgatói utasítások hatályukat veszítik

- 1/2013,
- 2/2013,
- 3/2013

továbbá az alábbi szakmai igazgatói ajánlás

- 1/2014.

Budapest, 2016. március 01.

Kiss György s.k.
Szakmai Igazgató

1/2016. számú Szakmai Igazgatói Utasítás

